

Dosarul nr. 3rh-1/20

Prima instanță: Curtea Supremă de Justiție (jud: N. Clima, A. Cobăneanu, Iu. Oprea, O. Sternioală, V. Clevadi)

ÎNCHEIERE

29 ianuarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Iurie Bejenaru
Dumitru Mardari
Nicolae Craiu
Nina Vascan

examinând cererea de revizuire depusă de Lilia Vasilevici

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Lilee Vasilevici împotriva Consiliului Superior al Magistraturii și Colegiului disciplinar cu privire la anularea hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii nr. 135/7 din 3 martie 2015, hotărârii Colegiului Disciplinar nr. 6/1 din 30 ianuarie 2015 și clasarea procedurii disciplinare în privința judecătorului Judecătoriei Centru mun. Chișinău, Lilia Vasilevici

împotriva hotărârii din 7 mai 2015 a Curții Supreme de Justiție, prin care a fost respinsă acțiunea

constată:

La 3 martie 2015, Lilia Vasilevici a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului Superior al Magistraturii cu privire la anularea hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii nr. 135/7 din 03 martie 2015 „Cu privire la contestația judecătorului Judecătoriei Centru mun. Chișinău, Lilia Vasilevici, asupra hotărârii Colegiului Disciplinar nr. 6/1 din 30 ianuarie 2015”; anularea hotărârii Colegiului Disciplinar nr. 6/1 din 30 ianuarie 2015 și clasarea procedurii disciplinare în privința judecătorului Judecătoriei Centru mun. Chișinău, Lilia Vasilevici.

În motivarea cererii de chemare în judecată s-a indicat că la data de 2 septembrie 2014 membrul Consiliului Superior al Magistraturii, T. Cîrnaț, a emis dispoziția privind intentarea procedurii disciplinare în privința judecătorului Judecătoriei Centru mun. Chișinău, Lilia Vasilevici.

Autorul dispoziției a adus acuzații în comiterea de către judecător a faptelor, în cadrul examinării cauzei penale în privința lui V. Ciornîi, fiind calificate de către autor drept abateri disciplinare prevăzute de prevederile art. 22, alin. (1), lit. (f1) al Legii nr. 544/1995 cu privire la statutul judecătorului, implicit: încălcarea normelor imperative ale legislației.

A indicat că prin hotărârea Colegiului disciplinar nr. 6/1 din 30 ianuarie 2015 i-a fost aplicată sancțiunea disciplinară sub formă de propunere de eliberare din funcția de judecător.

La 6 februarie 2015 a depus la Consiliul Superior al Magistraturii contestație împotriva hotărârii Colegiului disciplinar nr.6/1 din 30 ianuarie 2015, solicitând admiterea acesteia, cu invalidarea hotărârii Colegiului 2 disciplinar nr. 6/1 din 30 ianuarie 2015 și adoptarea unei noi hotărâri de clasare a cazului disciplinar.

Prin hotărârea din 3 martie 2015 Consiliul Superior al Magistraturii a fost respinsă contestația depusă și a fost înaintată propunerea Președintelui Republicii Moldova de eliberarea sa din funcție.

A menționat că în ședința Consiliului Superior al Magistraturii din 3 martie 2015 a fost adoptată și pronunțată doar partea dispozitivă a hotărârii Consiliului. Cu hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nu a fost de acord și o consideră neîntemeiată, adoptată cu abateri de la procedura de emitere/adoptare, deoarece Consiliul Superior al Magistraturii prin hotărârea din 3 martie 2015 a legalizat toate încălcările de procedură de examinare a cazului disciplinar comise de Colegiul disciplinar la examinarea cazului disciplinar și adoptarea hotărârii nr.6/1 din 30.01.2015.

A precizat că prin ordinul nr. 334 din 10 octombrie 2014, i-a fost acordat concediu pentru îngrijirea copilului până la împlinirea vârstei de 6 ani, începând cu data de 13 octombrie 2014, iar prin hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 857/28 din 28 octombrie 2014 în temeiul dat, activitatea sa de judecător a fost suspendată începând cu 14 octombrie 2014, până la 9 august 2015.

Despre faptul aflării în concediu a informat Colegiul disciplinar prin cererea depusă în cancelaria instituției la data de 19 decembrie 2014, solicitând amânarea examinării cazului disciplinar după data de 9 august 2015, însă din materialele procedurii disciplinare, din conținutul proceselor-verbale ale ședințelor Colegiului disciplinar, faptul aflării sale în concediu și solicitarea amânării examinării cazului disciplinar din acest motiv, nici nu au fost puse în discuție în cadrul ședințelor Colegiului disciplinar.

A mai indicat că conform art. 11 al Legii nr. 950 din 19 iulie 1996 cu privire la colegiul disciplinar și răspunderea disciplinară a judecătorilor, judecătorul poate fi tras la răspundere disciplinară în termen de 6 luni de la data constatării abaterii disciplinare, fără a se lua în calcul timpul în care judecătorul a fost bolnav sau s-a aflat în concediu.

Conform art. 16 din Legea nominalizată, cazul disciplinar se examinează într-un termen de o lună de la data remiterii lui în colegiul disciplinar sau, după caz, în Consiliul Superior al Magistraturii, termen ce nu include timpul în care judecătorul a lipsit din motivele indicate la art. 11.

Astfel, reclamanta a susținut că legea garantează că aflarea judecătorului în concediu justifică absența ultimului la examinarea cazului disciplinar și indică ca consecință - amânarea examinării cauzei disciplinare.

Lilia Vasilevici a considerat că Colegiul disciplinar, la examinarea cazului disciplinar, a încălcat flagrant prevederile art. 11, 16 al Legii nr. 950 din 19 iulie 1996 cu privire la colegiul disciplinar și răspunderea disciplinară a judecătorilor.

Sub acest aspect a declarat că prin hotărârea nr. 280/19 din 22 iunie 2010, Consiliul Superior al Magistraturii a dat aprecierea faptului examinării cazului disciplinar în absența judecătorului care se afla în concediu, întrucât a indicat că „potrivit hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 11 din 17 mai 2010 și ordinului

nr.78-p din 25 mai 2010, Președintelui Curții Supreme de Justiție, Ion Muruianu, i s-a acordat concediul anual de odihnă, începând cu 24 mai 2010 până la 9 iulie 2010. Conform prevederilor art.11 și art. 16 al Legii cu privire la colegiul disciplinar și la răspunderea disciplinară a judecătorilor, aflarea judecătorului în concediul de odihnă sau în concediul medical este un temei justificat pentru amânarea examinării procedurii disciplinare. Astfel, decizia Colegiului disciplinar de a examina cauza în lipsa judecătorului Ion Muruianu, din motivul lipsei lui nejustificate la ședința colegiului, nu poate fi admisă”.

Având astfel de concluzie a Consiliului Superior al Magistraturii, care a corectat eroarea Colegiului disciplinar la examinarea cazului disciplinar în privința judecătorului Ion Muruianu aflat în concediu, Colegiul disciplinar urma să se abțină de la admiterea acestei erori repetat.

A mai afirmat că Colegiul disciplinar nu a înștiințat-o legal despre data și ora examinării cazului disciplinar, iar din materialele procedurii disciplinare se atestă că înștiințarea prin citația din 6. Ianuarie 2015 și telegramă la 21 ianuarie 2015 au fost expediate pe adresa unde nu a locuit niciodată – XXXXX, din copilărie până în prezent locuind pe XXXXX.

Colegiul disciplinar dispunea de informația Oficiului poștal, care a menționat că pe adresa indicată, XXXXX, adresatul Lilia Vasilevici nu locuiește, ci locuiește familia Tcaci. Mențiunea indicată a fost repetat indicată și la expedierea telegramei.

Drept urmare, Colegiului disciplinar urma să verifice corectitudinea adresei de domiciliu a judecătorului, pentru a fi expediată o înștiințare repetată pe adresa veridică pentru a evita neînștiințarea legală despre data și ora ședinței Colegiului disciplinar.

În acest context, a opinat că argumentul Colegiului disciplinar precum că judecătorul nu a comunicat Colegiului disciplinar o altă adresă nouă, este o absurditate. Astfel, calificarea Colegiului disciplinar a acțiunilor sale „drept încercări de tergiversare a examinării procedurii disciplinare până la împlinirea termenului de prescripție pentru atragere la răspundere disciplinară...” și este „...necesară examinarea cauzei în lipsa persoanei vizate”, este o concluzie care a ignorat totalmente circumstanțele reale care au provocat amânările ședințelor Colegiului disciplinar.

A mai relatat că din materialele dosarului disciplinar rezultă că ședințele au fost amânate din cauza schimbării raportorului cazului disciplinar și consecințelor acestor schimbări: la 26 septembrie 2014 - raportor Domnica Manole; la 24 octombrie 2014 - raportorul Domnica Manole a fost înlocuită cu raportorul Victor Zaharia; la 7 noiembrie 2014 – raportorul Victor Zaharia a fost absent, ulterior a demisionat; la 20 decembrie 2014 - raportorul Olga Dorul a declarat că nu i-au fost prezentate materialele procedurii disciplinare pentru cunoștință.

Deci, unicul motiv de amânare a ședinței Colegiului disciplinar ce l-a invocat a fost aflarea sa în concediu. Atitudinea față de acest motiv Colegiul disciplinar l-a demonstrat la 30 ianuarie 2015, când nici nu la pus în discuție.

A susținut că prevederile art. 18 al Legii nr. 950 din 19.07.1996 cu privire la colegiul disciplinar și răspunderea disciplinară a judecătorilor stabilesc condițiile examinării cazului disciplinar, iar alin. (2) și (3) prevăd expres că audierea explicațiilor judecătorului este obligatorie. În timpul ședinței judecătorul tras la răspundere are dreptul să formuleze în orice moment demersuri și să dea lămuriri suplimentare. La decizia colegiului, pot fi audiate comunicările altor persoane, invitate atât din inițiativa judecătorului, cât și a colegiului disciplinar, explicațiile persoanelor care au depus

plângerea, ce a servit drept temei pentru intentarea procedurii disciplinare, se poate da citire documentelor și se pot studia alte materiale, atât din dosar cât și prezentate suplimentar.

Aflându-se în concediu pentru îngrijirea copilului nu a fost legal înștiințată despre data și ora examinării procedurii disciplinare, motive ce au făcut imposibilă participarea sa în ședința Colegiului disciplinar în cadrul căreia a fost judecată cu propunerea eliberării din funcție.

Absența de la examinarea cazului disciplinar a lipsit-o de dreptul de a se apăra efectiv, să dea explicații, să prezinte probe, să invite un apărător, să formuleze în orice moment demersuri, să combată falsurile apărute în mass media care i-au creat o imagine negativă și consideră că au influențat hotărârea membrilor Colegiului disciplinar.

Reclamanta a mai specificat că în materialele procedurii disciplinare lipsesc explicațiile sale pe cazul învinuirii în comiterea abaterii disciplinare, odată ce au fost prezentate explicații și anexe. Secvența video furnizată la canalul Jurnal TV, raportul membrului Colegiului O. Dorul, și răspunsul ultimei la întrebarea membrului Colegiului disciplinar în ședința din 30 ianuarie 2015, confirmă că raportorul nu a studiat explicațiile sale din simplu motiv că acestea lipsesc în materialele procedurii disciplinare.

În hotărârea Colegiului disciplinar nr. 6/1 din 30 ianuarie 2015 se face referire la explicațiile sale din textul dispoziției de intentare a procedurii disciplinare, dar schematic autorul dispoziției de intentare a procedurii disciplinare a citat doar fragmente din explicații, fapt ce rezultă că membrii Colegiului disciplinar nu au făcut cunoștință cu argumentele expuse în explicațiile depuse, au examinat cazul unilateral, au pus la baza hotărârii numai argumentele învinuirii, ceea ce compromite principiul fundamental al dreptului omului la judecarea cauzei în mod echitabil.

Examinarea cazului disciplinar în absența sa a lipsit-o și de dreptul de a face cerere de recuzare, drept prevăzut de art. 18 alin. (11) al Legii nr. 950 din 19 iulie 1996 cu privire la colegiul disciplinar și răspunderea disciplinară a judecătorilor.

În acest sens, membrul Colegiului disciplinar, vicepreședintele acestuia, Domnica Manole este verișoara procurorului Ivan Diacov, persoana care a depus sesizarea privind intentarea procedurii disciplinare. Anume procurorul Ivan Diacov, prin intermediul mass-media, sistematic, cu un interval foarte neînsemnat, discredita imaginea sa ca judecător prin difuzarea informației false, precum că este coruptă, l-a eliberat pe un traficant de heroină, recidivist, și a făcut asta nu o dată, îndemnând organele competente de examinarea cazului disciplinar la eliberarea sa din funcția de judecător.

Procedura recuzării și abținerii membrilor colegiului disciplinar este detaliat menționată și în prevederile Legii nr. 178 din 25 iulie 2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, în vigoare la data ședinței Colegiului disciplinar din 30 ianuarie 2015.

A accentuat că din procesul-verbal al ședinței Colegiului disciplinar din 30 ianuarie 2015 se observă că Domnica Manole nu s-a conformat legii și bunului simț, nu s-a abținut de la examinarea cauzei disciplinare și nu a informat membrii Colegiului disciplinar despre faptul ce exclude participarea ei de la examinarea cauzei disciplinare, ci dimpotrivă, a dat întrebări raportorului, discuta chestiunea privind absența sa în ședința Colegiului disciplinar. Anume acest motiv, relația de rudenie cu procurorul municipiului Chișinău, Ivan Diacov, a soldat schimbarea calității ei procesuale, fiind raportorul cazului la data de 26 septembrie 2014, prin dispoziția președintelui Colegiului

disciplinar, a predat procedura disciplinară altui raportor, și în ședința Colegiului disciplinar din 24 octombrie 2014 în calitate de raportor deja a devenit Victor Zaharia.

Din circumstanțele relatate, reclamanta a considerat că aceste aspecte demonstrează un interes personal în rezultatul desfășurării procesului disciplinar în privința sa nu numai a membrului Colegiului disciplinar, Domnica Manole, dar și a președintelui Colegiului disciplinar, Valeriu Doagă, care cunoscând că ultima este o rudă a persoanei care a sesizat intentarea procedurii disciplinare, nu a informat despre aceasta membrii Colegiului disciplinar, nu a pus în discuție posibilitatea participării ei la examinarea cauzei disciplinare, dar a ascuns circumstanțele vizate. Ori, când doi membri ai Colegiului disciplinar, care fac parte din conducerea acestuia, nu au informat colegii, membrii Colegiului disciplinar, despre posibila incompatibilitate, dă dovadă, că cazul disciplinar nu a fost examinat de o instituție imparțială, dar care a executat cerința procurorului municipiului Chișinău, Ivan Diacov de a fi eliberată din funcție.

Referitor la pedeapsa stabilită, Colegiul disciplinar a calificat „faptele reproșabile admise de judecătorul Lilia Vasilevici ca abateri disciplinare care dăunează intereselor serviciului și prestigiului justiției, impunând aplicarea celei mai severe sancțiuni disciplinare prevăzute de lege pentru un judecător - propunerea de eliberare din funcție”.

La aplicarea sancțiunii, Colegiul disciplinar a ținut cont „de faptul că aplicând ilegal prevederile legislației penale, judecătorul Lilia Vasilevici a permis eschivarea cet. Ciornîi V., condamnat pentru comiterea infracțiunii deosebit de grave de la ispășirea pedepsei, în așa mod prejudiciind încrederea societății în sistemul judecătoresc”.

Suplimentar a indicat că la stabilirea sancțiunii s-a luat în considerare și sancțiunea disciplinară din 16 mai 2014.

Fapta pretinsă, obiectul cazului disciplinar examinat la 30 ianuarie 2015 a fost săvârșită în august 2013, adică nu în perioada de acțiune a sancțiunilor disciplinare anterioare, iar conform legislației privind răspunderea fie disciplinară, fie administrativă, penală, sancțiunea aplicată la 16 mai 2014 nu poate agrava răspunderea pe cazul din august 2013.

A mai indicat reclamanta că la aplicarea neuniformă a sancțiunilor la examinarea cazurilor disciplinare în privința judecătorilor învinuți pentru aceiași încălcare, cu aceleași consecințe: aplicarea art. 90 Cod penal pentru comiterea infracțiunii deosebit de gravă, în toate cazurile în privința condamnaților fiind dispuse măsuri de căutare.

Reclamanta a mai invocat că la 26 septembrie 2014, prin hotărârea Colegiului disciplinar nr.29/7, judecătorului E. Popa pentru aceiași încălcare, aplicarea art. 90 Cod penal pentru comiterea infracțiunii deosebit de grave, violența în familie cu cauzarea vătămării grave a integrității corporale, la aplicarea sancțiunii, Colegiul disciplinar „...a luat în considerare caracterul abaterilor disciplinare, de urmările și gravitatea lor, de personalitatea judecătorului, de gradul vinovăției și de alte circumstanțe care necesită atenție” și s-a aplicat sancțiunea disciplinară sub formă de avertisment.

De asemenea, prin hotărârea Colegiului disciplinar din 20 decembrie 2014 pentru aplicarea art. 90 Cod penal, la comiterea crimei deosebit de grave, trafic de ființe umane, cauza disciplinară în privința judecătorului V. Mihailă a fost clasată.

În acest sens, a menționat că Curtea Europeană pentru Drepturile Omului în cauza Oleksandr Volkov c. Ucrainei, din 9 ianuarie 2013, a făcut trimitere la principiul proporționalității sancțiunilor disciplinare aplicabile judecătorilor, principiu menționat în paragraful 5.1 al Cartei europene privind statutul judecătorilor.

Cu toate că legislația națională în vigoare privind răspunderea disciplinară nu a stabilit reguli pentru asigurarea aplicării sancțiunii disciplinare în conformitate cu principiul proporționalității adecvate faptei, consideră că o astfel de lipsă nu trebuie să se reflecte asupra situației sale.

În consecință, reclamanta a relatat că Colegiul disciplinar a comis o eroare care nu poate fi reparată în cadrul examinării cauzei disciplinare de către Consiliul Superior al Magistraturii. Astfel, în partea motivată a hotărârii Colegiul disciplinar a indicat că autorul dispoziției T.Cîrnaț a dispus intentarea procedurii disciplinare în privința sa pentru comiterea abaterii disciplinare în baza art. 22 alin. (1) lit. (f) din Legea cu privire la statutul judecătorului, deși în partea dispozitivă a hotărârii Colegiul disciplinar s-a referit la art.22 alin.(1) lit.(f 1) al Legii supra, depășind astfel limitele dispoziției disciplinare, adică partea motivată a hotărârii Colegiului disciplinar contravine dispozitivului.

Ca urmare, reclamanta a susținut că examinând dispoziția de intentare a procedurii disciplinare în absența sa, fără a fi înștiințată legal despre data și ora ședinței, ignorând faptul aflării în concediu, în lipsa explicațiilor pe cazul dat, având în componență membrii care au demonstrat interesul în rezultatul cazului disciplinar, Colegiul disciplinar a încălcat vădit prevederile art. art. 11, 16, 17, 18 al Legii nr. 950 din 19 iulie 1996 cu privire la colegiul disciplinar și la răspunderea disciplinară a judecătorilor.

Totodată, a considerat că a fost încălcat art. 6 al Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, care recunoaște dreptul oricărei persoane la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa.

De altfel, în condițiile când este flagrant încălcat dreptul său la examinarea cazului în mod echitabil de o instituție independentă și echitabilă cu propunerea de eliberarea din funcție de judecător, când este afectată reputația sa profesională, este admisă o atingere a dreptului său la viața privată și profesională, incompatibilă cu art. 8 CEDO.

La 3 aprilie 2015 Lilia Vasilevici, reprezentată de avocatul Constantin Lazari a depus cerere de chemare în judecată suplimentară, indicând ca pârâți Consiliul Superior al Magistraturii și Colegiul disciplinar, a precizat că a recepționat hotărârea motivată a Consiliului Superior al Magistraturii din 3 martie 2015 nr. 135/7 la 18 martie 2015.

A menționat că la 6 februarie 2015 a depus la Consiliul Superior al Magistraturii, contestație împotriva hotărârii Colegiului disciplinar nr. 6/1 din 30 ianuarie 2015.

La 19 februarie 2015 a recepționat hotărârea motivată a Colegiului disciplinar nr. 6/1 din 30 ianuarie 2015, iar la 27 februarie 2015 de către secretarul Consiliului a fost înștiințată prin telefon despre data ședinței Consiliul Superior al Magistraturii din 3 martie 2015.

La 2 martie 2015 a depus cererea motivată cu anexe, în total 44 file și la 3 martie 2015 a avut loc ședința Consiliului Superior al Magistraturii cu adoptarea hotărârii.

Anume faptul înștiințării despre data ședinței Consiliului Superior al Magistraturii – 3 martie 2015, a provocat situația când judecătorul a fost în imposibilitate de a se folosi efectiv de termenul de contestare stabilit de 15 zile, prezentând cererea de

contestare la a 11 zi – 2 martie 2015, pe când termenul de 15 zile urma să expire la 6 martie 2015.

A indicat că, Consiliul Superior al Magistraturii la adoptarea hotărârii menționate s-a condus de prevederile Legii nr. 178 din 25 iulie 2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, în vigoare de la 1 ianuarie 2015, iar Colegiul disciplinar la adoptarea hotărârii, s-a condus de prevederile Legii nr. 950- 7 XIII din 19 iulie 1996 cu privire la colegiul disciplinar și răspunderea disciplinară a judecătorilor.

A mai specificat că Consiliul Superior al Magistraturii aplică sancțiunile disciplinare selectiv și subiectiv, fără nicio argumentare juridică. Aplicarea selectivă și subiectivă a sancțiunilor disciplinare se datorează și faptului că Consiliul Superior al Magistraturii nu dispune de un Regulament prin care s-ar prevedea expres care sancțiune necesită a fi aplicată la fiecare abatere comisă de judecători.

Consiliul Superior al Magistraturii nu s-a expus asupra argumentelor de bază privind încălcările de procedură, comise de Colegiul disciplinar la examinarea procedurii disciplinare și nu a dat răspuns asupra tuturor argumentelor invocate în contestație.

La adoptarea hotărârii din 3 martie 2015, Consiliul Superior al Magistraturii era obligat să-și motiveze detaliat în ce constă comiterea de către judecător a unei abateri disciplinare care dăunează intereselor serviciului și prestigiului justiției, iar în lipsa acestei motivări, Consiliul Superior al Magistraturii a încălcat prevederile prevăzute de art. 23 alin. (2) din Legea nr. 544 din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului.

A remarcat că eroarea comisă la adoptarea sentinței de învinuire a lui V.Ciornîi este neintenționată, este provocată de un concurs de împrejurări nefaste, iar în urma adoptării sentinței în privința lui V.Ciornîi nu au survenit consecințe grave și nu au fost cauzate pagube materiale sau morale.

La fel, reclamanta a indicat că încălcarea normei imperative după cum s-a menționat în dispoziția privind intentarea procedurii disciplinare în privința judecătorului Judecătoriei Centru mun. Chișinău, Lilia Vasilevici din 2 septembrie 2014, a avut loc la 1 august 2013 și astfel termenul de prescripție în ce privește aplicarea sancțiunii a expirat la 1 august 2014.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 11, 16, 17, 18 din Legea cu privire la colegiul disciplinar și la răspunderea disciplinară a judecătorului, prevederilor Legii cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, Legii cu privire la statutul judecătorului.

A solicitat anularea hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii nr. 135/7 din 3 martie 2015 cu privire la contestația judecătorului disciplinar nr. 6/1 din 30 ianuarie 2015, anularea hotărârii Colegiului disciplinar nr. 6/1 din 30 ianuarie 2015 și clasarea procedurii disciplinare în privința sa.

Prin hotărârea din 7 mai 2015 a Curții Supreme de Justiție a fost respinsă ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Lilia Vasilevici împotriva Consiliului Superior al Magistraturii, Colegiului disciplinar cu privire la anularea hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii nr. 135/7 din 03 martie 2015, a hotărârii Colegiului Disciplinar nr. 6/1 din 30 ianuarie 2015 și clasarea procedurii disciplinare în privința judecătorului Judecătoriei Centru mun. Chișinău, Lilia Vasilevici.

La 13 august 2018 Lilia Vasilevici a depus cerere de revizuire împotriva hotărârii din 7 mai 2015 a Curții Supreme de Justiție solicitând admiterea cererii de revizuire, cu casarea hotărârii contestate.

Prin încheierea din 1 noiembrie 2018 a Curții Supreme de Justiție a fost respinsă ca inadmisibilă cererea de revizuire depusă de către Lilia Vasilevici împotriva hotărârii din 7 mai 2015 a Curții Supreme de Justiție.

La 20 septembrie 2019, prin intermediul Oficiului poștal, Lilia Vasilevici a mai depus o cerere de revizuire împotriva hotărârii din 7 mai 2015 a Curții Supreme de Justiție solicitând admiterea cererii de revizuire, cu casarea hotărârii contestate.

În motivarea cererii de revizuire a invocat prevederile art. 449 lit. b) CPC, susținând că i-a devenit cunoscute unele circumstanțe esențiale ale cauzei, și anume s-a referit la Declarația cu privire la recunoașterea caracterului captiv al statului Republica Moldova, publicată la 21 iunie 2019.

În acest sens, revizuentul a făcut referire la circumstanțele expuse în hotărârea Parlamentului nr. 39 din 8 iunie 2019 pentru adoptarea Declarației cu privire la recunoașterea caracterului captiv al statului Republicii Moldova, publicată în Monitorul Oficial la 21 iunie 2019, care în opinia sa se răsfrânge asupra ilegalității hotărârii din 7 mai 2017 a Curții Supreme de Justiție.

Totodată, în susținerea cererii de revizuire a mai indicat că în anul 2006, activând în calitate de judecător al Judecătoriei Centru mun. Chișinău, a condamnat la 10 ani de privațiune de libertate pe ex-ministrul al Apărării RM, ex-directorul SIS al RM, Valeriu Pasat, după acest caz, au avut loc mai multe încercări de a o înlătura din corpul judecătoresc.

Astfel, încercările de a fi eliberată din funcția de judecător, s-a soldat cu aceea că la 9 iunie 2014 Procuratura Generală a refuzat în pornirea dosarului penal din motiv că nu există faptul infracțiunii, iar la 2 septembrie 2014, membrul Consiliului Superior al Magistraturii Tudor Cîrnaț a intentat dosarul disciplinar.

A susținut că zeci de judecători din diferite instanțe, inclusiv din Curtea de Apel, în cazurile analogice, la judecarea dosarelor penale cu infracțiuni deosebit de grave, au aplicat eronat prevederile art. 90 Cod penal, însă niciun judecător nu a fost atras la răspundere disciplinară și doar ea este unica din judecători, care pentru o eroare judiciară a fost concediată din funcția de judecător.

Referitor la procedura examinării cazului disciplinar a susținut că a avut loc în lipsa sa, iar explicațiile sale scrise, prezentate Inspecției judiciare, au dispărut din materialele dosarului, mai mult, fiind admise încălcări de procedură.

A considerat că odată adoptată Declarația cu privire la recunoașterea caracterului captiv al statului Republica Moldova la 8 iunie 2019, sunt toate condițiile ca autoritățile sistemului judecătoresc să funcționeze autonom, independent de factorul politic, în mod democratic și dependent numai de lege.

A solicitat să fie admisă cererea de revizuire și dispunerea reexaminării contestației privitor la cazul său disciplinar sub toate aspectele: să fie cercetate și apreciate circumstanțele de fapt și de drept fără oricare limitare, să fie luată în considerație practica și legislația națională și internațională, să fie luată în considerație practica existentă, când aplicarea eronată a prevederilor art. 90 Cod penal în condamnarea persoanelor pentru infracțiuni deosebit de grave, nu constituie o abatere disciplinară, să fie luat în considerație și faptul că adoptarea hotărârii Colegiului disciplinar nr. 6/1 din 30 ianuarie 2015 și a hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii nr. 135/7 din 3 martie 2015 a devenit posibilă datorită caracterului captiv al statului când justiția a devenit selectivă și s-a transformat într-un instrument de răzbunare.

La 28 octombrie 2019 Lilia Vasilevici a depus cerere de revizuire suplimentară, prin care a indicat că pentru a confirma imixiunea academicianului, ex-condamnatului Valeriu Pasat, ex-președintelui RM, Mircea Snegur, ex-premierului Dumitru Braghiș, ex-premierului Ion Ciubuc, ex-președintelui Parlamentului RM Dumitru Moțpan și alții, în procesul examinării cazului disciplinar, în urma căruia a fost ilegal eliberată din funcția de judecător, a prezentat sesizarea depusă la 14 decembrie 2014, prin care repetat și insistent s-a cerut eliberarea sa.

A susținut că sesizarea dată, semnată de Valeriu Pasat cu anexarea sesizării semnate de ceilalți, a fost transmisă pentru examinare membrului CSM, Tudor Cîrnaț, care a intentat procedura disciplinară și a raportat cazul său disciplinar la ședința CSM, în urma căruia a fost concediată.

La data de 13 ianuarie 2015 sesizările lui Valeriu Pasat și a martorilor-notorii pe dosarul lui penal au fost obiectul examinării la ședința CSM, dar pe data de 30 ianuarie 2015 prin hotărârea Colegiului disciplinar a fost propusă concedierea sa.

A mai menționat că, în urma analizei hotărârilor Colegiului disciplinar, la capitolul comiterea de către judecători a abaterilor disciplinare prevăzute de art. 4 alin. (1) lit. b) și c) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, s-a reținut că în procedurile disciplinare intentate în privința unor judecători pe aceleași temeuri, din motiv că nu s-a constatat careva abateri disciplinare prin hotărârile nr. 42/10 din 20 decembrie 2014, nr. 46/14 din 23 septembrie 2015, nr. 3/1 din 18 ianuarie 2019, procedurile au fost încetate.

Pe alte proceduri disciplinare prin hotărârile nr. 28/15 din 16 noiembrie 2015 și nr. 16/10 din 7 decembrie 2019 s-a aplicat sancțiunea „avertisment”.

A concretizat că la un caz similar disciplinar, deja CSM a aplicat efectiv cerința Recomandării nr. (94) 12 (Principiul VI.1), CCJE privind necesitatea identificării sancțiunilor permisibile în propriul sistem disciplinar și a soluționat cazul judecătorului Gh. Balan cu respectarea principiului proporționalității.

A considerat că nu sunt teme de a judeca cazul său în mod discriminatoriu în raport cu alți judecători, care au aplicat art. 90 Cod penal în același mod eronat, dar care nu au fost atrași la răspundere disciplinară.

Totodată, hotărârea CSM nr. 370/21 din 24 septembrie 2019 pe cazul în privința judecătorului Gh. Balan a demonstrat că practica soluționării cazurilor în privința judecătorilor eliberați din funcție în urma comiterii unei abateri disciplinare, susține că, faptul existenței a Decretului Președintelui Republicii Moldova privind eliberarea judecătorului din funcție nu împiedică repunerea judecătorului în toate drepturile avute anterior în cazul anulării hotărârii care a servit drept temei pentru eliberarea sa din funcție.

La 8 noiembrie 2019 Consiliul Superior al Magistraturii a depus referință la cererea de revizuire depusă de Lilia Vasilevici împotriva hotărârii din 7 mai 2015 a Curții Supreme de Justiție, prin care a solicitat respingerea acesteia ca inadmisibilă.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de revizuire urmează a fi respinsă ca inadmisibilă din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 453 alin. (1) lit. a) CPC, după ce examinează cererea de revizuire, instanța emite încheierea de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. 451 CPC, cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art. 447, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449 și anexându-se probele ce le confirmă.

La caz se constată că revizuirea cu referire la prevederile art. 449 lit. b) CPC, a invocat drept temei de revizuire, Declarația cu privire la recunoașterea caracterului captiv al statului Republicii Moldova, publicată la 21 iunie 2019.

Astfel, revizuirea Lilia Vasilevici a menționat că prin hotărârea Parlamentului RM nr. 39 din 8 iunie 2019 a fost adoptată Declarația cu privire la recunoașterea caracterului captiv al statului Republicii Moldova, indicând că instituțiile de stat și de drept ale țării au fost capturate.

La fel, a invocat faptul că după examinarea dosarului penal de învinuire a ex-ministrului Apărării Valeriu Pasat, ultimul, cu titlu de răzbunare a cerut Consiliului Superior al Magistraturii aplicarea sancțiunii în privința sa, prin înlăturarea din corpul judecătoresc, cu propunerea de eliberare din funcția de judecător, fapt ce a fost realizat.

Pledând pentru admiterea cererii de revizuire, revizuirea a menționat că i-au devenit cunoscute circumstanțe și fapte esențiale ale cauzei care nu au fost și nu au putut fi cunoscute la data examinării cauzei, și anume, în urma analizei hotărârilor Colegiului disciplinar, la capitolul comiterea de către judecători a abaterilor disciplinare prevăzute de art. 4 alin. (1) lit. b) și c) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, s-a reținut că în procedurile disciplinare intentate în privința unor judecători pe aceleași temeiuri, din motiv că nu s-a constatat careva abateri disciplinare, procedurile au fost încetate, iar pe alte proceduri disciplinare s-a aplicat sancțiunea „avertisment”.

În conformitate cu art. 449 lit. b) CPC, revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale cauzei care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizientului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a cauzei.

În interpretarea corectă a normei enunțate este de înțeles că circumstanțele sau faptele menționate, trebuiau să fie existente obiectiv până la data pronunțării hotărârii, să fie confirmate prin prezentarea unor probe concludente. Esențial este ca revizientul să nu fi știut anterior pronunțării hotărârii a cărei revizuire se cere despre aceste circumstanțe (sau fapte) și nici să nu fi avut posibilitatea de a le cunoaște.

Totodată, o condiție esențială de redeschidere a procesului pe acest temei este ca circumstanțele (faptele) să fi existat obiectiv până la data pronunțării hotărârii, ele urmând a fi diferențiate de faptele noi apărute după pronunțarea hotărârii.

De asemenea, este absolut necesar ca circumstanțele și faptele respective să fie fundamentale și obligatorii pentru a justifica retractarea unei hotărâri judecătorești rămase irevocabile.

Cu referire la prevederile enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție remarcă că argumentele invocate de către Lilia Vasilevici în susținerea cererii de revizuire se referă la dezacordul acesteia cu soluția pronunțată de către instanța de judecată la adoptarea hotărârii din 7 mai 2015 și nu relevă prin prisma art. 449 CPC careva temeiuri legale ce ar justifica retractarea unei hotărâri judecătorești rămase irevocabile.

Astfel, pretinsele încălcări ce ar fi fost admise de către instanța de judecată, invocate de către revizuirea, nu constituie temei de revizuire în sensul art. 449 CPC,

neputând deci, fi considerate ca temeiuri acceptabile și concludente în vederea admiterii cererii de revizuire.

În acest sens se va reține că argumentele revizuirii vizează pretensele concluzii neîntemeiate și eronate formulate de către Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție în textul hotărârii din 7 mai 2015 și în mod direct sunt raportate la fondul cauzei, examinarea căreia pe a fost deja finalizată cu emiterea unei hotărâri irevocabile.

Drept consecință, aceste motive nu pot fi reținute ca temeiuri acceptabile și concludente în vederea admiterii prezentei cereri de revizuire.

De altfel, nici referirea Loliei Vasilevici la hotărârea Parlamentului RM nr. 39 din 8 iunie 2019, prin care a fost adoptată Declarația cu privire la recunoașterea caracterului captiv al statului Republica Moldova, nu se încadrează în categoria circumstanțelor și faptelor esențiale și obligatorii ce ar justifica retractarea unei hotărâri judecătorești rămase irevocabile, deoarece nu are tangență cu cauza respectivă, declarația menționată făcând referire la situația social-politică al țării.

Totodată, se va reține și că referirea revizuietei la practica neunitară a instanțelor, nu poate constitui motiv de revizuire în temeiul art. 449 CPC, această cale de atac neavând menirea de a remedia astfel de situații.

Mai mult ca atât, soluțiile date în cauze similare, produc efecte numai între părțile din acele cauze și nu au autoritate de lucru judecat asupra altei pricini similare, motiv pentru care nu sunt aplicabile în raportul juridic dedus judecății de către revizuietă.

Prin urmare, revizuirea este o cale de atac de retractare și nu de reformare prin intermediul căreia se poate obține anularea unei hotărâri judecătorești irevocabile și reînnoirea judecății în cazurile expres determinate de lege, iar retractarea neîntemeiată a hotărârii contestate poate duce la încălcarea principiului securității raporturilor juridice. De aceea, legea admite revizuirea numai în cazuri strict determinate, care sunt prevăzute în mod limitativ în art. 449 CPC.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție invocă și jurisprudența CtEDO potrivit căreia, dreptul la o instanță, garantat de articolul 6 §1 din Convenție, presupune respectarea principiului preeminenței dreptului. Unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere ca, atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție (*Brumărescu v. România, [GC], nr.28342/95, §61, ECHR 1999-VII*).

Securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului *resjudicata*, adică principiul caracterului irevocabil al hotărârilor judecătorești. Acest principiu cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii, doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei. Revizuirea nu trebuie considerată un apel camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare. O derogare de la acest principiu este justificată doar atunci când este necesară, datorită unor circumstanțe esențiale și convingătoare (*Roșca v. Moldova, § 25, Popov nr. 2 vs. Moldova*).

Față de cele ce preced, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de revizuire ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. art. 269-270, art. 453 alin. (1) lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Lilia Vasilevici împotriva hotărârii din 7 mai 2015 a Curții Supreme de Justiție în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Lilee Vasilevici împotriva Consiliului Superior al Magistraturii și Colegiului disciplinar cu privire la anularea hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii nr. 135/7 din 3 martie 2015, hotărârii Colegiului Disciplinar nr. 6/1 din 30 ianuarie 2015 și clasarea procedurii disciplinare în privința judecătorului Judecătoriai Centru mun. Chișinău, Lilia Vasilevici.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Dumitru Mardari

Nicolae Craiu

Nina Vascan